

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๓๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เล่มที่ ๗

บทบรรณาธิการ

คำถาม ผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดี ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องและประทับฟ้อง วันนัดสืบพยานโจทก์ ทนายโจทก์ขอเลื่อนคดี ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้เลื่อนคดี มีคำสั่งให้งดสืบพยานโจทก์ แล้วพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี จำเลยฎีกา ศาลฎีกาไม่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมฯ ดังนี้ พนักงานอัยการมีสิทธิฟ้องจำเลยในเรื่องเดียวกันนี้อีกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๓๙๑/๒๕๖๒

ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า ในคดีก่อนผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดี ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องและประทับฟ้อง ถึงวันนัดสืบพยานโจทก์ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ทนายโจทก์ขอเลื่อนคดีเพราะเหตุความเจ็บป่วยของโจทก์ด้วยโรคมะเร็งผิวหนัง และได้ทำการผ่าตัดในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แพทย์ผู้ตรวจรักษามีความเห็นว่าการเดินทางไปในเขตร้อนจนกว่าผิวหนังจะสัมผัสกับแสงแดดได้และนัดตรวจอาการในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยมีเอกสารพร้อมคำแปลมาแสดง แต่ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีมีคำสั่งให้งดสืบพยานโจทก์ เนื่องจากโจทก์ไม่มีพยานมานำสืบพิสูจน์ว่า จำเลยที่โจทก์ยังไม่ได้ถอนฟ้องไปกระทำความผิดตามฟ้อง และพิพากษายกฟ้อง ผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าว ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ เห็นว่า การขอเลื่อนคดีของโจทก์ มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้ กรณียังมีเหตุผลควรที่ศาลชั้นต้นจะอนุญาตให้เลื่อนการสืบพยานโจทก์ไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๙ วรรคสอง พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีและให้งดสืบพยานโจทก์ตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี เมื่อจำเลยที่ ๒ ที่ ๕ และที่ ๖ ฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ชอบด้วยเหตุผลแล้ว จึงไม่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ดังนั้น คำพิพากษายกฟ้องในคดีก่อนจึงเป็นอันถูกยกเลิกเพิกถอนไป ไม่อาจถือได้ว่าศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ฟ้องแล้ว พนักงานอัยการโจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยในคดีนี้ได้โดยไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔)

**พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ให้ศาลชั้นต้นประทับ
ฟ้องโจทก์ไว้แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีต่อไป**

คำถาม ข้อห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ นำมา
ปรับใช้กับคดีในชั้นได้สวนมูลฟ้อง กรณีศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีไม่มีมูล
พิพากษายกฟ้อง ด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๕/๒๕๖๒

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยักยอกตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒
วรรคแรก (เดิม) ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าที่ดินเป็นของโจทก์
คดีโจทก์ไม่มีมูลพิพากษายกฟ้อง การที่โจทก์อุทธรณ์ว่าที่ดินเป็นของโจทก์ โดยจำเลย
ครอบครองที่ดินดังกล่าวแล้วเบียดบังที่ดินเป็นของจำเลย อุทธรณ์ของโจทก์เป็นการอุทธรณ์
คัดค้านดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้น เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง
จึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๐ วรรคแรก, ๑๙๓ วรรคแรก และ
มาตรา ๑๙๓ ทวิ ซึ่งนำมาปรับใช้กับคดีในชั้นได้สวนมูลฟ้องได้เช่นเดียวกับในชั้นพิจารณา
โจทก์จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยข้อหากระทำโดยประมาท
เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย รับอันตรายสาหัส ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนโดยมิได้ขอให้บังคับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนดอกเบี่ย ดังนี้ ศาลจะ
พิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี่ยแก่ผู้เสียหายได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๑๒/๒๕๖๒

ดอกเบี่ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ กำหนดให้
โจทก์ร่วมทั้งสามไม่ใช้ทรัพย์สินหรือราคาที่ดินที่โจทก์ร่วมทั้งสามสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำ
ความผิดแต่เป็นค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการทำความผิดของจำเลย
เมื่อโจทก์ร่วมทั้งสามมิได้ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วน
ดอกเบี่ยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ วรรคหนึ่ง การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙
พิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี่ยแก่โจทก์ร่วมทั้งสาม จึงเป็นการพิพากษาเกินคำขอ เป็นการ
มิชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา

ศาลฎีกามีอำนาจยับยั้งขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

คำถาม ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ปรับจำเลยอีกสถานหนึ่ง โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้ โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอกการลงโทษได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๕/๒๕๖๒

ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๓ ปี ลดโทษกึ่งหนึ่งคงจำคุก ๑ ปี ๖ เดือน ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ปรับจำเลย ๖๐,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษกึ่งหนึ่ง คงปรับ ๓๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้ ๓ ปี และคุมความประพฤติจำเลย ดังนี้ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ จะรอกการลงโทษจำคุกแก้จำเลย อันเป็นการแก้ไขมากก็ตาม แต่เมื่อศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท คดีจึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๙ ที่โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยนั้นเป็นฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการกำหนดโทษเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาตราดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๐/๒๕๖๒

ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๑ เดือน โดยไม่รอกการลงโทษศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ปรับจำเลย ๕,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่งแล้วรอกการลงโทษจำคุกแก่จำเลยไว้ มีกำหนด ๑ ปี ดังนี้ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ จะพิพากษาให้รอกการลงโทษจำคุกให้จำเลยอันเป็นการแก้ไขมากก็ตาม แต่เมื่อเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท จึงต้องห้ามมิให้โจทก์ร่วมฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๙ ประกอบ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวง พ.ศ.๒๕๔๙ มาตรา ๔ การที่โจทก์ร่วมฎีกาขอให้ไม่รอกการลงโทษจำคุกจำเลย เป็นฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการกำหนดโทษของศาลอุทธรณ์ภาค ๔ อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๔๑/๒๕๖๒

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๕, ๒๖๔ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๕, ๓๓๕ (๑๑) วรรคแรก การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิด

ต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานลักทรัพย์นายจ้าง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ จำคุก ๑ ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตาม ป.อ. มาตรา ๘๔ คงจำคุก ๖ เดือน ศาลอุทธรณ์ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๕ (เดิม), ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๕ (เดิม), ๓๓๕ (๑๑) วรรคแรก (เดิม) ลงโทษปรับ ๖,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษกึ่งหนึ่งตาม ป.อ. มาตรา ๘๔ คงปรับ ๓,๐๐๐ บาท แล้วรอกการ ลงโทษจำคุกและคุมความประพฤติจำเลยไว้ อันเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ลงโทษ จำคุกจำเลยไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท จึงห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๙ การที่โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอกการลงโทษจำคุกแก่จำเลยเป็นการ ได้เถียงดุลพินิจในการกำหนดโทษของศาลอุทธรณ์ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกา ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

คำถาม คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่า ทางพิพาทเป็นทางภาระจำยอมหรือไม่ หาก ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากพยานหลักฐานว่าทางพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ ดังนี้ ศาลจะ วินิจฉัยว่า ทางพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๑๑๓/๒๕๖๑

โจทก์ฟ้องว่าทางพิพาทเป็นทางภาระจำยอม จำเลยให้การต่อสู้ว่าทางพิพาทไม่มี การจดทะเบียนภาระจำยอม และได้มีการใช้ทางภาระจำยอมเกินสิบปี ทางภาระจำยอมจึง ล้มสภาพไปตามกฎหมาย ดังนั้น ข้อเท็จจริงว่าทางพิพาทเป็นทางสาธารณะหรือไม่ จึงเป็น ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากพยานหลักฐานนอกคำฟ้อง ข้อต่อสู้ คำให้การและนอกประเด็น ข้อพิพาทที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยประเด็นว่า ทางพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์หรือไม่ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นและเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ปัญหาดังกล่าวเป็น ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา แต่เมื่อความ ปรากฏแก่ศาลฎีกา ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจหยิบยกวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ